ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Η ΕΥΓΕΝΟΥΛΑ ΚΙ' Ο ΧΑΡΟΣ

'Η Εὐγενοῦλα ἡ ὥμορφη κ' ἡ μικροπαντρεμένη,
πάντα παινιῶνταν κ' ἔλεγε πὼς χάρο δὲν φοβᾶται,
γιατ' ἔχει τοὺς ἐννιὰ ἀδερφοὺς καὶ δεκοχτὼ ξαδέλφια,
γιατ' εἶν' τὰ σπίτια της ψηλά, κι' ἄντρας της παλληκάρι.
Κι' ὁ χάρος κάπου τἄκουσε, κάποιο πουλὶ τοῦ τὄπε,
μικρὸ φειδάκι γίνηκε καὶ μιὰ μικρὴ ὀχίτσα,
ἐπῆγε καὶ τὴ δάγκασε μέσ' τὸ δεξὶ της χέρι,
στ' ὁλόμικρό της δάχτυλο, ποὖχε τὴν ἀρραβῶνα,
στὸ δάχτυλο ποὖ ἤτανε τ' ὥρησ τὸ δαχτυλίδι·
ρίχνει καὶ τὴ σαΐτα του καὶ τήνε σαΐτευέι.
—«Μάνα ἡ καρδιά μου μὲ πονεῖ,μανίτσα μ' τὸ κ·φάλι,
μάνα μ' ἐγὼ σ' ἀφίνω γειά, καὶ ντύσε με σὰ νύφη.
Κι' ὄντας θὲ νἄρθ' ὁ Κωσταντῆς νὰ μὴ τονὲ πικράνης».
Νὰ καὶ ὁ Κώστας πῶρχεται στοὺς κάμπους καβαλλάρης,
μὲ τετρακόσια φλάμπουρα, μ' ἑξῆντα δυὸ παιχνίδια.
— «Κοντοσταθῆτε ἄρχοντες καὶ σεῖς καβαλλαρέοι,
στοῦ πεθεροῦ μου τὴν αὐλὴ πολλοὶ 'νε μαζωμένοι·
γιὰ ὁ πεθερός μου πέθανε, γιὰ ἡ πεθερά μου πάει,
γιὰ κεῖνο τὸ μικρότερο ποὖχω ἀρραβωνιασμένο...»
—«Γειά σου,χαρά σου γέροντα!» «—Καλῶς τὸ παλληκάρι».
— «Τὸ τ' εἶν' ἀχὸς ποὺ γίνεται μέσ' τὰ πεθερικά μου,
μήνα βουβάλια σφάζουνται, μήνα θεριὰ μαλώνουν ;»
— «Μηδὲ βουβάλια σφάζουνται μηδὲ θεριὰ μαλώνουν,
ἡ Εὐγενοῦλα πέθανε καὶ σκούζουν καὶ φωνάζουν».
— «Παρακαλῶ σε γέροντα νὰ ζήσουν τὰ πσιδιά σου,
φκιάστο πλατὺ τὸ μνῆμα της, μακρὺ γιὰ δυὸ νομάτους,
κι' ἀπ' τὴ δέξια τοῦ τὴ μεριὰ ν' ἀφῆσης παραθύρι,
νὰ μπαίνῃ ὁ ἥλιος τοῦ Μαγιοῦ, τ' Αὐγούστου τὸ φεγγάρι
νὰ σκώνεται ἡ Εὐγενιὼ νὰ βάνῃ τὸ φκιασίδι
νὰ σκώνεται κι' ὁ Κωσταντὴς ν' ἀνάβῃ τὸ τσιμποῦκι».
Τὸν μαῦρο του ἐβάρεσε στοῦ πεθεροῦ του φτάνει
βρίσκει παππάδων ψαλμουδιές, γρηὲς μυριολογίστρες.
— «Κοντοσταθῆτε ψαλμουδιές, γρηὲς μυριολογίστρες.
νὰ μπῶ νὰ δῶ τὴν Εὐγενιώ, νὰ τ(ὴ)ν ἀποχαιρετήσω».
Μαῦρο μαχαῖρι ἔβγαλε καὶ στὴν καρδιὰ τὸ βάνει,
κ' ἐκίνησε τὸ αἷμα του σὰν σιγαλὸ ποτάμι!..
Τοὺς πῆραν καὶ τοὺς ἔθαψαν τοὺς δυὸ ἀράδ' ἀράδα,
κι' ἀπάνω ἀτὸ κιβοῦρι τους δύο δεντρὰ φυτρώσαν.
Στὄνα φυτρώνει λεμονιὰ καὶ στ' ἄλλο κυπαρίσσι,
Σιγογυρίζ' ἡ λεμονιὰ φιλάει τὸ κυπαρίσσι!...
Κ' ἕνας διαβάτης διάβαινε πολὺ μακρυὰ ἀπ' τὰ ξένα:
— «Γιὰ ἰδές τα τ' λιγόημερα, τὰ λιγοστερημένα,
σὰν π' ἀγαπιῶνταν ζωντανά, φιλιοῦνται πεθαμένα!...»

Στὸ «*Ρωμηό*» τοῦ 1888 βρίσκεται μιὰ μακρυὰ κριτικὴ τοῦ Σουρῆ γιὰ τὸν Ψυχάρη. Εἶνε μιάμιση σελίδα κ' ἔχει τὸν τίτλο: «*Τοῦ Φασουλῆ τρομπέρι – Στὸν Κύριο Ψυχάρη*». Ἰδοὺ μερικὲς στροφές:

Δὲν εἰμπορῶ, παρὸλ ντοννέρ, τὴ γλῶσσα σας νὰ νοιώσω
Κι' αὐτὰ Θὰ πάθωμεν κι' ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες ἀστοί,
Ἂν ἕνας λογιώτατος φυτρώνῃ κάθε τέσο
Μὲ ἰδικό του λεξικὸ καὶ γλῶσσα χωριατή,
Θὰ ξεφουρνίζῃ ὁ καθεὶς κὶ μιὰ δική του λέξι
Καὶ τὸ μυαλό μας εἰς αὐτὰ δὲν Θὰ μπορῇ ν' ἀνθέξῃ.

Νομίζετε πῶς ηὕρατε τὴν γλῶσσαν τὴν δημώδη,
Καὶ ὅλοι ἐσηκώσατε τὸν κόσμον εἰς τὸ πόδι.
Ἀλλὰ ὁρκίζομαι κι' ἐγὼ εἰς τῆς Στυγὸς τὸ ρεῦμα
πῶς μ' ὅλα σας τὰ γράμματα καὶ μ' ὅλο σας τὸ πνεῦμα
Ἐκάματε, παρὸλ ντοννὲρ, μιὰ τρύπα στὸ νερὸ
κι' ἀΐκως τώρα χάνουμε μαζύ σας τὸν καιρό

Στὴ γλῶσσα ὁποῦ γράφετε ὁ κόσμος δὲν προσέχει
Κι' ἀφήσετε τὴν γλῶσσαν μας νὰ τρέχῃ ὅπως τρέχει
Σιγὰ-σιγὰ μὲ τὸν καιρὸ Θὰ μορφωθῇ κ' ἐκείνη
Καὶ ἡ ἐργὰ ἡ γρήγορα γλῶσσα σωστὴ Θὰ γίνῃ.
Δὲν πρέπει σ' ὅλα του νανεὶς τὸ γρήγορο νὰ Θέλῃ...
Ἀγάλια-ἀγάλια γίνεται ἡ ἀγουρίδα μέλι!

Ποῦ κυνηγᾶ πολλοὺς λαγοὺς οὔτε ἕνα κἂν δὲν πιάνει,
Θορίζει ἄφθονο κορπὸ ὅποιος στὴν ὥρα σπέρνει.
Ἡ σκύλ' ἀπὸ τὴ βία της στραβὰ κουτάβια κάνει,
Κι' οὔτ' ἕνας κοῦκος μονοχὰ τὴν ἀνοιξι δὲ φέρνει.
Θέλω καὶ ἄλλας νὰ σᾶς πῶ τοιαύτας παροιμίας
Ἀλλ' ἡ πατρὶς εὑρίσκεται εἰς ὥρας τρικυμίας.

Καὶ νῦν μεθ' ὑπολήψεως διατελεῖ πολλῆς
Πρὸς τον Ψυ-
[χάρην τὸν
[κλεινὸν
Ὁ φίλος
ΦΑΣΟΥΛΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ὁ παπαγάλος τοῦ βασιλέως Ἐρρίκου

Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Ἐρρῖκος Ζ' εἶχε ἕναν παπαγάλο, τὸν ὁποῖο ἐφύλαγε σ' ἕνα δωμάτιο τῶν ἀνακτόρων του, ποὺ ἔβλεπε πρὸς τὸν ποταμὸ Τάμεσι. Ὁ παπαγάλος αὐτὸς ἄκουε ταχτικὰ τὶς συνομιλίες τῶν βαρκάρηδων καὶ τῶν ἐπιβατῶν καὶ εἶχε μάθει ἀρκετὲς φράσεις των.

Μιὰ μέρα λοιπόν, καθὼς ἔπαιζε σκαρφαλωμένος στὸ παράθυρο, ἔχασε τὴν ἰσορροπία του κ' ἔπεσε στὸν ποταμό. Τότε, μόλις εἶδε πὼς ἐκινδύνευε νὰ πνιγῇ, ἔβαλε τὶς φωνές:

— Μιὰ βάρκα! Μιὰ βάρκα! Εἴκοσι λίρες γιὰ μιὰ βάρκα!

Γιὰ καλή του τύχη τὸν ἀντελήφθη ἀτ' τὴν προκυμαία ἕνας διαβάτης, ἔπεσε μέσα στὸ νερὸ καὶ τὸν ἔσωσε. Ἀμέσως τὸν παρουσίασε στὸ βασιλέα κι' ἀφοῦ τοῦ διηγήθηκε τὴν ἐπικίνδυνη περιπέτειά του, τοῦ ζήτησε ὡς ἀμοιβή τὶς εἴκοσι λίρες ποὺ τοῦ ὑποσχέθηκε ὁ παπαγάλος. Ὁ βασιλεὺς ὅμως ἀρνήθηκε νὰ πληρώσῃ ἕνα τέτοιο ὑπέρογκο ποσὸν κι' ὁ πολίτης ἐξακολουθοῦσε νὰ ἐπιμένῃ. Ἀλλ' ἐνῶ συζητοῦσαν γιὰ τὸν καθορισμὸ τῆς ἀμοιβῆς, ἀκούστηκε πάλιν ἡ φωνὴ τοῦ παπαγάλου, ὁ ὁποῖος φώναζε τώρα:

— Δός του δυὸ δεκάρες τοῦ κατεργάρη!...

Τὰ βασιλικὰ στέμματα τῆς Ἀγγλίας

Τὸ βασιλικὸ στέμμα τῆς Ἀγγλίας χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1838, ὁπότε κατεσκευάσθη κατ' ἐντολὴν τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας. Τὸ στέμμα αὐτὸ ἀποτελεῖται ἀπὸ διαμάντια, μαργαριτάρια, ρουμπίνια, ζαφείρια καὶ σμαράγδια κολλημένα μὲ χρυσάφι κ' ἀσήμι. Τὸ καλύμμα του εἶνε καμωμένο ἀπὸ βυσσινὶ βελοῦδο καὶ στὰ ἄκρα περιβάλλεται ἀπὸ δέρμα λευκῆς νυφίτσας, ἐσωτερικῶς δὲ εἶνε ἐπιστρωμένο μὲ ἄσπρο μεταξωτὸ ὕφασμα. Στὸ μπροστινὸ μέρος τοῦ στέμματος εἶνε κολλημένο ἕνα περίφημο ρουμπίνι, τὸ ὁποῖο πιστεύεται ὅτι ἐδώρησε στὸν τότε πρίγκηπα τῆς Οὐαλλίας Ἐδουάρδο Γ' ὁ βασιλεὺς τῆς Καστιλίας Δὸν Πέτρος, μετὰ τὴ μάχη, τῆς Ναγέρας, κατὰ τὸ 1367. Τὸ ρουμπίνι αὐτὸ λέγεται ὅτι τὸ φοροῦσε στὸ κράνος του κ' ὁ Ἑρρῖκος Ε' στὴ μάχη τῆς Ἀγιγκοῦρτ κατὰ τὸ 1415. Ἡ πολύτιμη αὐτὴ πέτρα εἶνε τρυπημένη κατὰ τὴν ἀνατολικὴ συνήθεια, στὴν ὁποία τῆς δὲ ὑπάρχει ἕνα ἄλλο μικρὸ ρουμπίνι. Γύρω ἀπὸ τὸ ρουμπίνι αὐτὸ εἶνε κολλημένα 75 διαμάντια, τὰ ὁποῖα σχηματίζοιν μὲ τὴν κατάτοξί τους τὸ σχῆμα τοῦ σταυροῦ. Ἐκτὸς αὐτοῦ τὸ στέμμα ἔχει κι' ἄλλους τρεῖς σταυρούς, ἕναν στὸ πίσω μέρος καὶ δυὸ στὰ πλάγια. Ἐπάνω ἀπ' τοὺς σταυροὺς ἁπλώνονται τέσσερα τόξα, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦνται ἀπὸ διαμάντια καὶ μοιάζοιν κατὰ τὸ σχῆμα μὲ φύλλα δρυός. Ἐπάνω δὲ ἀπ' τὰ τόξα κρέμονται τέσσερα μεγάλα μαργαριτάρια σὲ σχῆμα ἀπιδιοῦ. Κάτω ἀπὸ κάθε μαργαριτάρι ὑπάρχει ἕνα ροδόχρουο διαμάντι.

Ἡ κορῶνα τοῦ στέμματος ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα μεγάλο ρουμπίνι καὶ 4 μικρότερα, ἕνα μεγάλο ζαφεῖρι καὶ 16 μικρότερα, 11 σμαράγδια, 1363 πολυεδρικὰ διαμάντια, 1273 διαμάντια ροδόχροα, 147 ἐπίπεδα, 4 μαργαριτάρια μακρὰ σὰν σταλαματιὲς νεροῦ καὶ 273 μεγαλείτερα. Μολονότι ἡ ἀξία τοῦ στέμματος αὐτοῦ δὲν ἔχει ὑπολογισθῆ ἀκριβῶς, πιστεύεται ἐν τούτοις ὅτι εἶνε τὸ πολυτιμώτερο στέμμα τοῦ κόσμου. Τὸ στέμμα φυλάσσεται στὸν λεγόμενο Πύργο τοῦ Λονδίνου ἀπὸ ἰδιαίτερον ἀξιωματικὸ καὶ μόνο σὲ ἐξαιρετικὲς περιστάσεις τὸ βγάζοιν ἀπ' τὴ θέσι του. Ὅταν ὁ βασιλεὺς πρόκειται, κατὰ τὴν ἔναρξι τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, νὰ ἐκφωνήσῃ τὸ λόγο του, ὁ λόρδος θαλαμηπόλος στέλνει ἰδιαίτερον ἀπεσταλμένο γιὰ νὰ παραλάβῃ ἀπ' τὸν Πύργο τὸ στέμμα καὶ νὰ τὸ μεταφέρῃ στὴ Βουλὴ τῶν Λόρδων, μέσα σὲ ἰδιαίτερο θάλαμο, ὅπου θὰ τὸ φορέσῃ μαζὺ μὲ τὴν ἐπίσημη στολή του ὁ βασιλεύς.

ΕΒΡΑΪΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

ΤΟ ΧΟΙΡΙΝΟ ΚΡΕΑΣ

Ἡ Ἑβραϊκὴ θρησκεία ἀπαγορεύει, ὡς γνωστόν, στοὺς ὀπαδούς της νὰ τρῶνε κρέας χοιρινό, γιατὶ θεωρεῖται ὡς ἀκάθαρτο.

Μιὰ μέρα μαλώνουν δυὸ Ἑβραῖοι γιὰ κάποια ἐμπορικὴ διαφορά τους κι' ἦσαν ἕτοιμοι νὰ πιαστοῦν στὰ χέρια.

— Θὰ μὲ φᾶς, μωρὲ σκύλε! εἶπε σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ ἕνας.

— Μὴ φοβᾶσαι τέτοιο πρᾶγμα, ἀπάντησε ἀμέσως ὁ ἄλλος. Ξέρεις καλὰ ὅτι... μοῦ τὸ ἀπαγορεύει ἡ θρησκεία!...